

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „МЕНАЏМЕНТ НА НАСТАНИ”
ОД ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР Д-Р ОЛИВЕР ФИЛИПОСКИ,
ФАКУЛТЕТ ЗА ТУРИЗАМ И БИЗНИС ЛОГИСТИКА,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, како и Одлуката бр. 2102-143/10 од 295. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултет за туризам и бизнис логистика, одржана на 20.9.2023 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р Дејан Методијески, редовен професор, Факултет за туризам и бизнис логистика;
- д-р Владимир Китанов, вонреден професор, Факултет за туризам и бизнис логистика

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „МЕНАЏМЕНТ НА НАСТАНИ” од **авторот вонреден професор д-р Оливер Филипоски**, наменет за студентите на прв циклус студии на Факултет за туризам и бизнис логистика на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултет за туризам и бизнис логистика го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Извештајот на рецензијата ги содржи следниве податоци:

Општи податоци за ракописот: Оваа книга е од областа на туризмот. Се состои од 15 поглавја, што е во согласност со Наставниот план и програмата на Факултетот за туризам и бизнис логистика. Предметот Менаџмент на настани, за којшто е наменета книгата, е задолжителен предмет за прв циклус на студии на насоката Хотелско-ресторански менаџмент во четврта година и изборен на насоката Туризам и угостителство во трета година. Книгата ќе претставува основна литература во изучување на предметната програма од горенаведената наставна дисциплина. Материјалот во ракопис за книгата е изложен концизно, прегледно со слики и табели со што ќе биде лесно разбирлив и совладлив од страна на студентите за кои е наменет.

Податоци за обемот на ракописот: Книгата има вкупно 281 страници и е предадена за рецензија, средена во А4 формат. Обемот на ракописот на книгата „Менаџмент на настани” по содржина ги задоволува критериумите според бројот на часови и според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

Краток опис на содржината: Ракописот на книгата „Менаџмент на настани” опфаќа 15 поглавја во кои се разработени следниве поглавја: Дефинирање, видови и значење на настаните, Значење на настаните за развој на туризмот, Манифестациски туризам, Менаџмент на настани, Процес на менаџмент на настани, Подготовка на содржината на програмата на настанот, Услуги кои се користат за организација на настани, Планирање буџет за организација на настан, Договори за организација на настан, Комуницирање со учесниците во настанот, Промотивни активности поврзани со настан, Квалитет на услугите содржани во настанот, Безбедносни мерки за организација на настан, Методи за испитување на учесниците во настанот и Трендови и перспективи за развој на настаните.

Во првото поглавје *Дефинирање, видови и значење на настаните*, разработен е поим и дефинирање на настаните, социјални, културни, економски и политички влијанија на настаните, историски развој на настаните и поделба на настаните според содржина, континуитет на организацијата, бројот на учесници, територијалниот опфат и временскиот период на одржување.

Во второто поглавје *Значење на настаните за развој на туризмот*, обработени се настаните како туристички производ, туризмот и настаните, настаните како туристички производ, настаните како мотив за вклучување во туристичките движења, организација на настаните во туристичкиот систем, промоција на туристичката дестинација преку организација на настани, влијанието на настаните во креирањето на туристичката понуда во дестинацијата, мултипликативен ефект на настаните во туристичката дестинација, позитивни и негативни влијанија на настаните во туристичката дестинација, балансирање на ефектите и односот на државата и настаните.

Третото поглавје *Манифестациски туризам* ги опфаќа темите за развој на манифестацискиот туризам, поим и карактеристики на манифестацискиот туризам, клучни компоненти на манифестацискиот туризам, манифестацискиот туризам и останатата туристичка понуда на дестинацијата, валоризација на манифестацискиот туризам, промоција на манифестацискиот туризам и процес на планирање на стратегија за развој на манифестациски туризам.

Четвртото поглавје *Менаџмент на настани*, ги разработува фазите во процесот на организација на настаните, фактори кои влијаат врз организацијата на настаните и учесниците во процесот на организација на настаните.

Петтото поглавје *Процес на менаџмент на настани* ги обработува фазите во процесот на менаџмент на настани, и тоа: воведната фаза, фаза на стратешко планирање (визија, мисија, цели, анализа и стратегија), фаза на оперативно планирање, фаза на имплементација и фаза на евалуација. Исто така е разработен и креирањето на акциски план за настани.

Шестото поглавје *Подготовка на содржината на програмата на настанот* ги опфаќа темите: цели за подготовка и планирање на настани, дефинирање на опфатот на настанот и подготовка на временска рамка за настан, организациска структура за настан и човечки ресурси во организација на настаните.

Во седмото поглавје *Услуги кои се користат за организација на настани*, разработени се темите во однос на определување на потребен простор за одржување на настани, избор на храна и послужување за настан, неопходна опрема и технологија за организација на настан и дополнителни услуги во организација на настани.

Во осмото поглавје *Планирање буџет за организација на настан* обработено е планирањето на буџет за настан, калкулација на буџетски ставки и пресметка на трошоци за организација на настани.

Деветтото поглавје *Договори за организација на настан* ги разработува темите за примање на барања за организација на настани, комуникација со барателите за организација на настани, анализа на барања за организација на настани, понуда за настан, изработка на понуда, составување на договор за организација на настан, составување на договор за доставувачите на услуги и составување на договор за спонзорите.

Во десеттото поглавје *Комуницирање со учесниците во настанот*, опфатена е комуникација на настан, значење на комуникацијата во одржување на настан, видови на комуникација со учесниците во настан, видови на комуникација со доставувачите на услуги за настан, комуникација со медиуми и комуникација по завршување на настан.

Единаесеттото поглавје *Промотивни активности поврзани со настан* ги разработува темите за промоција на настан во медиуми, промотивни кампањи за настани и промоција на настани преку интернет и социјални медиуми.

Дванаесеттото поглавје *Квалитет на услугите содржани во настанот* содржи теми за начини на контрола на храна и пијалаци за настан, контрола на технологија и опрема на настан, контрола на дополнителни услуги за настан и контрола на локација за настан.

Тринаесеттото поглавје *Безбедносни мерки за организација на настан* ги разработува темите од областа на безбедноста во организација на настани како што се: сигурност при организација на настани, опасности поврзани со настаните, обрнување внимание на публиката, безбедност при одржување на настани и медицински и услуги за итни случаи за настани.

Четиринаесеттото поглавје *Методи за испитување на учесниците во настанот* ги разработува темите методи за испитување на учесниците во настанот (набљудување, интервју, анкета), изработка на анкетен прашалник за учесници во настан, спроведување на анкета, анализа на анкетен прашалник од настан и препораки за подобрување на настанот.

И во петнаесеттото поглавје *Трендови и перспективи за развој на настаните* е обработена литература за трендовите за развој на настаните во светот, влијание на манифестацискиот туризам врз развојот на туристичката дестинација, можноста за диференцирање препознатливи производи во склоп на манифестацискиот туризам во Република Северна Македонија, портфолио на манифестации во Република Северна Македонија, стратегии за развој на настаните во функција на туризмот и перспективи за развој на манифестациски туризам во Република Северна Македонија.

На крајот, од ракописот е дадена користената литература и интернет страни, каде што се наведени сите наслови цитирани во материјалот, предмет на оваа книга.

ЗАКЛУЧОК

Според гореизнесеното, рецензентите констатираа дека поднесенiot ракопис за книгата „Менаџмент на настани“ од вонреден професор д-р Оливер Филипоски опфаќа научни, стручни и наставни содржини според наставната програма за овој предмет. Материјалот е квалитетно обработен и систематизиран, а ракописот е напишан на јасно разбирлив стил и на ниво достапно и разбирливо за студентите.

Книгата ќе придонесе студентите на поедноставен начин да ја совладаат оваа значајна материја од областа на туризмот, која е целосно во согласност со наставната програма на соодветната дисциплина што се слуша во насоката Хотелско-ресторански менаџмент во четврта година и изборен на насоката Туризам и угостителство во трета година.

Со задоволство му препорачуваме на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика да го прифати позитивно рецензиранiot ракопис за книгата „Менаџмент на настани“, поднесен од вонреден професор, д-р Оливер Филипоски, како основна книга и да одобри негово користење според Правилникот за издавачка дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Д-р Дејан Методијески, редовен професор, с.р.

Д-р Владимир Китанов, вонреден професор, с.р.